

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Історико-філологічний факультет
Кафедра української та зарубіжної літератур

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
І ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ»**

для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література)

Одеса – 2025

УДК 821.161.2.0 (091) (075.8)
ББК 83

Рекомендовано до друку Вченою радою Південноукраїнського
національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського
(протокол № 11 від 28 лютого 2025 року)

Рецензенти:

Шевченко Т. М. – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української літератури та компаративістики Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Павлюк Н. Л. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та зарубіжної літератур ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Авксентьєва Г. А., Бандура Т. Й.

Методичні рекомендації до практичних занять і виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Історія української літератури». Одеса : Університет Ушинського, 2025. 38 с.

Розробники:

кандидат філологічних наук,
доцент, завідувач кафедри української та зарубіжної літератур
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» **Г. А. Авксентьєва;**

кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української та зарубіжної літератур
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» **Т. Й. Бандура.**

ЗМІСТ

Передмова

1. Навчально-тематичний план дисципліни
 - 1.1 Опис навчальної дисципліни
 - 1.2 Мета та завдання навчальної дисципліни
2. Критерії оцінювання за різними видами роботи
3. Зміст практичних занять та самостійної роботи
4. Індивідуальні навчально-дослідні завдання.
5. Питання для самоконтролю
6. Список рекомендованої літератури

Передмова

Курс «Історія української літератури» спрямований на поглиблене вивчення основних тенденцій розвитку української літератури кінця XIX – першої половини XX століття, ознайомлення з концептуальними художніми напрямками й стилями зазначеного періоду, зокрема історико-культурний аналіз основних рушійних чинників розвитку модерністичної літератури; систематичне вивчення культурно значущих художніх творів української літератури, особливо ті, що вивчаються в ЗЗСО.

Водночас темами лекційних і практичних занять обрані вузлові, етапні явища розвитку української драматургії 70-90-их років XIX століття, різножанрової спадщини І. Франка та знакові події і постаті літератури українського модернізму.

У методичних рекомендаціях розроблена система самостійної роботи за курсом, виконується мета розвинути навички роботи з науково-методичною літературою, вміння аналізувати художні твори за сучасними літературознавчими методами й підходами.

1. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

1.1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, ОПП, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни			
		денна форма навчання		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – ECTS 4 Змістових модулів - 3	Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка	Статус дисципліни: Обов’язкова			
	ОПП: «Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова і зарубіжна література)» Спеціальність: 014 «Середня освіта (Українська мова і література)	Рік навчання:			
3-й		3-й			
Семестр					
5-6-й		5-6-й			
Лекції					
5		6	5	6	
8 год.		8 год.	4 год.	4 год	
Практичні					
5		6	5	6	
12 год.		12 год	4 год.	4 год	
Індивідуальне науково-дослідницьке завдання: 5 семестр – інфографіка; 6 семестр – інтерактивний плакат	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Самостійна робота			
		5	6	5	6
		30 год.	30 год	42 год.	42 год
		Індивідуальні завдання			
		5	6	5	6
		10 год.	10 год	10 год.	10 год
		Вид контролю: екзамен			
		5	6	5	6
		екзамен	залік	екзамен	залік
		Загальна кількість годин - 120	Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних: 1 семестр – 2; 2 семестр – 2. самостійної роботи здобувача: 1 семестр – 3; 2 семестр – 3.		

1.2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни «Історія української літератури»: сформувати у здобувачів концепцію своєрідності розвитку української літератури кінця XIX – початку XX століття, систематизовані знання про процеси і явища, притаманні українській літературі цього періоду, навички аналізу художнього твору з погляду найновіших літературознавчих підходів та методик в оцінці твору та визначення ролі й місця окремого автора в літературному процесі, особливостей його творчого світу, а також сприяти формуванню професійних навиків для майбутньої фахової реалізації.

Передумови для вивчення дисципліни: для вивчення навчальної дисципліни «Історія української літератури» здобувачі мають опанувати знання з таких навчальних дисциплін: «Фольклор», «Вступ до літературознавства», «Історія зарубіжної літератури», «Історія України та української культури».

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН 06. Засвоювати й характеризувати загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію літератур, що вивчаються, і застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 09. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі; здійснювати літературознавчий аналіз тексту.

Очікувані результати вивчення дисципліни

знати:

- основні категорії теорії літератури, авторитетні літературознавчі та культурологічні концепції;
- специфіку літературної свідомості певної доби та концепції особистості;
- усвідомлювати естетичні домінанти й соціокультурні парадигми

української літератури кінця XIX – початку XX століття;

- творчі біографії письменників та найприкметніші зразки художніх творів заявленої доби;

уміти:

- вирізняти основні методологічні підходи до змісту та характеру цінностей художніх творів української літератури конкретного естетичного зрізу;

- користуватися категоріальним апаратом літератури певного періоду;

- орієнтуватися в основних філософських концепціях розвитку літератури кінця XIX – початку століття;

- усвідомлювати світобачення й світорозуміння, літературну свідомість знакових культурних явищ;

- розрізняти різні жанри художньої творчості й видів мистецтва;

- володіти творчим підходом до аналізу творів художньої літератури в контексті даного періоду.

Унаслідок досягнення результатів навчання здобувачі вищої освіти в контексті змісту навчальної дисципліни мають опанувати такі компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК 03. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.

ЗК 07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 08. Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями, застосовувати їх у практичних ситуаціях.

ЗК 09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 02. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямків, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

СК 05. Здатність здійснювати лінгвістичний і літературознавчий аналізи текстів різних стилів і жанрів.

Міждисциплінарні зв'язки: «Історія України та української культури», «Сучасна українська мова», «Історія зарубіжної літератури», «Методика навчання української та зарубіжної літератур», «Стилістика та культура української мови», «Вступ до мовознавства», «Вступ до літературознавства», «Філологічний аналіз тексту», «Фольклор».

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА РІЗНИМИ ВИДАМИ РОБОТИ

Вид роботи	бали	Критерії
Практичні завдання	0 балів	Здобувач не готовий до практичного заняття або не бере участі в практичному занятті.
	1-2 бали	Здобувач бере участь в обговоренні теоретичних питань практичного заняття, відповіді є недостатніми за обсягом (до 3-4 реплік), елементарними за змістом, зі значною кількістю помилок різного роду.
	3-4 бали	Здобувач бере участь в обговоренні теоретичних питань практичного заняття, відповіді є недостатніми за обсягом (до 5-6 реплік), елементарними за змістом, зі значною кількістю помилок різного роду.
Самостійна робота	0 балів	Здобувач розпізнає деякі об'єкти вивчення та визначає їх на побутовому рівні, може описувати деякі об'єкти вивчення; має фрагментарні уявлення з предмета вивчення; виконує елементарні прийоми практичних завдань.
	1-2 бали	Здобувач знає окремі факти, що стосуються навчального матеріалу; виявляє здатність елементарно висловлювати думку; самостійно та за допомогою викладача може виконувати частину практичних завдань; знає послідовність виконання завдання; практичні завдання містять багато суттєвих відхилень від установлених вимог, при їх виконанні потребує систематичної допомоги викладача.
	3-4 бали	Здобувач самостійно і логічно відтворює фактичний і теоретичний матеріал та наводить приклади; володіє навчальним матеріалом і використовує набуті знання, уміння у стандартних ситуаціях; самостійно виконує

		практичні завдання відповідно до методичних рекомендацій; практичні завдання мають окремі помилки; користується необхідними навчально-методичними матеріалами.
	5-6 балів	Здобувач володіє глибокими знаннями, демонструє відповідні компетентності, використовує їх у нестандартних ситуаціях, самостійно працює з інформацією у відповідності до поставлених завдань; систематизує та узагальнює навчальний матеріал; самостійно користується додатковими джерелами інформації; без похибок виконує та аналізує практичні завдання.
Індивідуальне навчально-дослідне завдання: 5 семестр – інфографіка; 6 семестр – інтерактивний плакат	0 балів	Здобувач зовсім не висвітлює дискусійну тему або висвітлює її неправильно. Текст тез є повністю ідентичним тексту підручника чи конспекту або повністю ідентичним завданню іншого здобувача на таку ж тему.
	2 бали	Здобувач частково висвітлює дискусійну тему. Зроблені висновки є помилковими. Завдання містить зайвий матеріал, що не відповідає змісту теми і свідчить про нездатність здобувача зрозуміти її зміст.
	4 балів	Здобувач правильно виконав більшу частину роботи, але при написанні допущені неточності або відсутня мінімально необхідна кількість висновків, недостатньо логічних та обґрунтованих пояснень, допущені незначні помилки у формулюванні термінів і категорій. У матеріалах відсутні необхідні докази та аргументи або здобувач лише частково висвітлює тему. Зроблені висновки є помилковими. Завдання містить зайвий матеріал, що не відповідає змісту теми і свідчить про нездатність здобувача зрозуміти її зміст.

	6 балів	Нечітко сформульовано мету і завдання дослідження; порушена структура і логіка побудови змісту роботи; незначний об'єм огляду наукових джерел.
	8 балів	Здобувач виявив достатні знання з теорії літератури, історії української літератури, художніх текстів, які залучені до дослідження; досить добре вміє добирати, систематизувати та обробляти інформацію відповідно до мети та завдань дослідження.
	10 балів	Здобувач виявив ґрунтовні знання з теорії літератури, історії світової літератури, художніх текстів, які залучені до дослідження; вміє добирати, систематизувати та обробляти інформацію відповідно до мети та завдань дослідження; вміє робити обґрунтовані висновки та окреслювати перспективи подальших наукових розвідок.
Підсумкова контрольна робота	0 балів	Жодної правильної відповіді.
	2 бали	Правильне виконання завдань менше від 20%.
	4 бали	Правильне виконання завдань менше від 30%.
	6 балів	Правильне виконання більше 50% запропонованих завдань
	8 балів	Виконання 75% усіх завдань.
	10 балів	Правильне виконання всіх завдань.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (ЕКЗАМЕН, 5 СЕМЕСТР)

Для навчальної дисципліни «Історія української літератури», яка за навчальним планом у 5 семестрі передбачає підсумковий контроль у формі усного екзамену, відводиться 20 балів. Здобувач може скласти екзамен, якщо

кількість отриманих упродовж вивчення дисципліни балів (не менше 40). Накопичені здобувачем бали під час вивчення навчальної дисципліни не анулюються, а сумуються. Оцінка за екзамен не може бути меншою за кількість накопичених ним балів.

бали	Критерії
0 балів	Здобувач не відповідає на запитання
1-5 балів	Відповіді здобувача на запитання неповні, невпевнені. Відсутні приклади практичного використання.
6-10 балів	Здобувач не вміє логічно думати, робити власні висновки. Відповіді на запитання формальні, книжкові. Не наведено прикладів практичного використання в освітньому процесі
11-15 балів	Відповіді на запитання загалом правильні, проте наявні помилки у визначеннях. Здобувач намагається робити власні висновки, наводить приклади практичного використання в освітньому процесі.
16-20 балів	Здобувач уміє розмірковувати, робити власні висновки. Відповіді на запитання повні, обґрунтовані, логічно побудовані, з прикладами практичного використання.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (ЗАЛІК, 6 СЕМЕСТР)

Для навчальної дисципліни «Історія української літератури» навчальним планом передбачено підсумковий контроль у формі заліку. Кількість балів, необхідних для заліку (не менше 60), студент отримує під час участі у практичних заняттях, виконання всіх видів самостійної роботи

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ВСІМА ВИДАМИ КОНТРОЛЮ

Сума балів	Критерії оцінки
------------	-----------------

Відмінно (90-100 A)	Здобувач демонструє ґрунтовні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі навчальної дисципліни, легко орієнтується в основних категоріях теорії літератури, авторитетних літературознавчих та культурологічних концепціях; ґрунтовно знає специфіку літературної свідомості певної доби та концепції особистості; глибоко усвідомлює естетичні домінанти й соціокультурні парадигми української літератури кінця ХІХ століття; концептуально обізнаний у творчих біографіях письменників та найприкметніших зразках художніх творів заявленої доби. При виконанні практичних завдань проявляє вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включається в обговорення, відстоює власну точку зору в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Оцінка нижче 100 балів обґрунтовується недостатнім розкриттям теоретичних питань навчальної дисципліни, або тим, що студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.
Добре (82-89 B)	Здобувач демонструє знання, володіння матеріалом в обсязі, що відповідає програмі навчальної дисципліни, робить на їхній основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних завдань. Орієнтується в основних категоріях теорії літератури, авторитетних літературознавчих та культурологічних концепціях; знає специфіку літературної свідомості певної доби та концепції особистості; усвідомлює естетичні домінанти й соціокультурні парадигми української літератури кінця ХІХ століття, але припускається несуттєвих помилок. Обізнаний у творчих біографіях письменників, проте є несуттєві огріхи при аналізі художніх творів заявленої доби. При виконанні практичних завдань, здобувач самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких є незначною.
Добре (74-81 C)	Здобувач володіє значним навчальним матеріалом, знає основні теоретичні положення, що відповідають програмі навчальної дисципліни, орієнтується в основних категоріях теорії літератури; знає специфіку літературної свідомості певної доби та концепції особистості; усвідомлює естетичні домінанти й соціокультурні парадигми української літератури кінця ХІХ століття, але припускається помилок, які усуває за підтримки з боку викладача або однокурсників. Обізнаний у творчих біографіях письменників, проте є деякі хибні твердження при аналізі художніх творів заявленої доби. Пояснює основні тенденції розвитку української літератури кінця ХІХ ст., дає правильні відповіді щодо авторитетних літературознавчих та культурологічних концепцій. Помилки у відповідях не є системними, впевнено працює за алгоритмом відповідей.

Задовільно (64-73 D)	Здобувач розуміє основні положення навчальної дисципліни, котрі є визначальними і орієнтується у напрямі вирішення практичних завдань. Здобувач розуміє практичні завдання, має пропозиції щодо напрямку їх вирішення. Розуміє основні категорії теорії літератури; знає оглядово специфіку літературної свідомості певної доби та концепції особистості; усвідомлює окремі естетичні домінанти й соціокультурні парадигми української літератури кінця XIX століття. Самостійно вирішує завдання за зразком, допускає значну кількість неточностей, помилок, котрі усуває під керівництвом викладача, підтримки з боку однокурсників.
Задовільно (60-63 E)	Здобувач поверхнево опанував навчальний зміст, передбачений програмою навчальної дисципліни, володіє лише основними положеннями. Знання про специфіку літературної свідомості певної доби та концепції особистості, естетичні домінанти й соціокультурні парадигми української літератури кінця XIX століття, творчі біографії письменників несистемні, фрагментарні. Виконання практичних завдань формалізоване: є відповідність алгоритму, виконує практичні завдання за підтримки з боку викладача зі значними складнощами; демонструє нестійкі навички аналізу творів художньої літератури.
Незадовільно (35-59 FX)	Здобувач має фрагментарні знання, опанувавши менше половини обсягу навчального змісту, передбаченого програмою навчальної дисципліни. Відсутнє цілісне усвідомлення навчального матеріалу. Здобувач працює пасивно, практичні завдання виконує переважно з помилками, виправляє помилки лише при виконанні нескладних практичних завдань. Здобувач допускається до повторного складання екзамену.
Незадовільно (0-34 F)	Здобувач не виконує вимоги програми навчальної дисципліни: не сформовані знання, уміння та навички. Здобувач не допускається до екзамену та проходить повторне вивчення дисципліни.

**РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ ЗА
РЕЗУЛЬТАТАМИ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ
(5 СЕМЕСТР, ЕКЗАМЕН)**

Поточний контроль (практичні (семінарські, лабораторні) заняття, самостійна робота, контрольні модульні роботи,	ІНДЗ	Підсумкова контрольна робота	Екзамен	Сума
---	------	------------------------------	---------	------

навчально-дослідні завдання тощо)						
Теми	Бали	Разом	0-10	0-10	0-20	0-100
Тема 1	0-10	0-60				
Тема 2	0-10					
Тема 3	0-10					
Тема 4	0-10					
Тема 5	0-10					
Тема 6	0-10					

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (6 СЕМЕСТР, ЗАЛІК)

Поточний контроль (практичні (семінарські, лабораторні) заняття, самостійна робота, контрольні модульні роботи, навчально-дослідні завдання тощо)			ІНДЗ	Підсумкова контрольна робота	Сума
Теми	Бали	Разом	0-10	0-12	0-100
Тема 1	0-13	0-78			
Тема 2	0-13				
Тема 3	0-13				
Тема 4	0-13				
Тема 5	0-13				
Тема 6	0-13				

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗА ВСІМА ВИДАМИ КОНТРОЛЮ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	відмінно

82–89	В	добре
74–81	С	
64–73	Д	задовільно
60–63	Е	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

3. ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль І.

Практичне заняття 1.

Тема: *Соціально-побутова драма у творчості М. Кропивницького.*

Мета: сформувати концепцію знань студентів про тенденції розвитку української драматургії 70-90-х років XIX ст.; виявити основні поетикальні риси драматургії М. Кропивницького; визначити маркери індивідуального стилю митця; дослідити жанрові розгалуження драматичного спадку М. Кропивницького.

Форма проведення: семінар.

Питання для обговорення:

1. М. Кропивницький – видатний драматург, організатор професійного театру корифеїв. Провідні принципи в артистичній та драматургічній діяльності М.Кропивницького. Жанрова специфіка п’єс.

2. Перша п’єса «Дай серцю волю, заведе в неволю». Образна система п’єси. Своєрідність художніх засобів у характеротворенні.

3. П’єса «Доки сонце зійде, роса очі виїсть». Розвінчання безплідності культурницьких заходів ліберальної інтелігенції, її відірваності від життя народу в драмі.

4. Характеристика образів драми «Доки сонце зійде, роса очі виїсть». Мова персонажів, характеротвірні засоби у творі.

5. Драма «Глитай, або ж Павук» М. Кропивницького. Еволюція М. Кропивницького в напрямку створення реалістичної соціальної драми. Образи і проблематика п'єси.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати лекційний матеріал і рекомендовану літературу.
2. Підготувати презентацію на тему «Зародження й становлення «Театру корифеїв».
3. Скласти схему різножанровості драматургії М. Кропивницького.

Рекомендована література

1. Дзуличанська О. А. Історія української літератури інтегрований курс : навч.-метод. посіб. Хмельницький : Вид-во «Богдан-М», 2019. 150 с.
2. Калантаєвська Г. Українська література XIX століття : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2020. 237 с.
3. Ковалів Ю. Історія української літератури кінець XIX – поч. XXI ст. у десяти томах: підручник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2019. Том 5. 543 с.
4. Лаврусенко М. Історія української літератури II пол. XIX ст. (70-90-і роки) : навчально-методичний посібник. Кропивницький : ФОП Піскова, 2020. 67 с.
5. Навчально-методичний посібник з курсу «Історія української літератури кінця XIX - початку XX століття» / за заг. ред. Г. Ф. Семенюка ; упоряд.: О. Романенко, Н. Янкова]. Київ : Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. 2020. 339 с.

Практичне заняття 2.

Тема: Творчість М. Старицького.

Мета: систематизувати знання студентів про оригінальність поезії й драматургії М. Старицького; розглянути тематичну й жанрову розгалуженість драматургії митця; дослідити творчу манеру Старицького-драматурга.

Форма проведення: вирішення практичних завдань.

Питання для обговорення:

1. Загальний огляд поезії М. Старицького. Основні мотиви. Тематичні групи та образність лірики М. Старицького.

2. Драма «У темряві». Художній конфлікт, проблематика, образи. Поетикальний аналіз.

3. Проблема служіння інтелігенції народові у драмі «Не судилось».

4. Проблематика, система образів драми «Не судилось». Своєрідність драматичної мови.

5. Драма «Оборона Буші». Змалювання образів народних героїв у романтичному плані. Утвердження в українській літературі жанру історичної драми.

Завдання для самостійної роботи

1. Опрацювати лекційний матеріал і рекомендовану літературу.

2. Законспектувати статтю І. Франка «Михайло Петрович Старицький», визначити основну концепцію І. Франка в оцінці драматургії М. Старицького.

3. Написати есей «Чи можна вважати М. Старицького драматургом-новатором?»

Рекомендована література

1. Вісич О. Метадрама : теорія і репрезентація в українській літературі : автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук. Київ : Київський університет імені Б. Грінченка, 2020. 37 с.

2. Голомб Л. Із спостережень над українською поезією XIX – XX століть : збірник статей. Ужгород : Гражда, 2019. 380 с.

3. Лаврусенко М. Історія української літератури II пол. XIX ст. (70-90-і роки) : навчально-методичний посібник. Кропивницький : ФОП Піскова, 2020. 67 с

4. Навчально-методичний посібник з курсу «Історія української літератури кінця XIX - початку XX століття» / за заг. ред. Г. Ф. Семенюка ; упоряд.: О. Романенко, Н. Янкова]. Київ : Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. 2020. 339 с.

5. Немченко Г. Михайло Старицький і розвиток української звичаєписової драми. *Вісник Таврійської фундації (Осередку вивчення української діаспори)* : літ.-наук. зб. : Херсон : Просвіта, 2019. Вип. 7. С. 120-128.

Практичне заняття 3.

Тема: *Драматична спадщина І. Карпенко-Карого.*

Мета: сформувати у студентів систему знань про культурно-історичну роль драматургії І. Карпенка-Карого; розглянути явище етнографізму в реалістичній драмі; визначити систему художніх засобів і прийомів в образотворенні; дослідити реалістичну естетику у творчості І. Карпенка-Карого.

Форма проведення: сюжетно-рольова гра.

Питання для обговорення:

1. Становлення І. Карпенка-Карого як драматурга. Засвоєння естетичних-принципів і традицій Шевченка, Гоголя, Островського.
2. Комедія «Сто тисяч»: проблематика, образи, поетика. Особливості конфлікту.
3. Висміювання надприродної скупості у комедії «Хазяїн». Засоби сатири та характеротворення.
4. Проблема шовінізму в комедії «Мартин Боруля». Засоби комічного.
5. Система образів п'єси «Мартин Боруля». Особливості типізації. Художні засоби образотворення.

Завдання для самостійної роботи

1. Опрацювати лекційний матеріал і рекомендовану літературу.
2. Підготувати постановку уривку з драми «Сто тисяч» за ролями. Створити психологічний портрет Герасима Калитки та Йосипа Пузиря.
3. Законспектувати статтю І. Франка «Іван Тобілевич (Карпенко-Карий)». Сформулювати основні положення критичної праці.

Рекомендована література

1. Барабаш Ю. Чуже – Інакше – Своє. Київ : Темпора, 2020. 216 с.

2. Ватажко Е. Поняття «метатекстуальність» і «метаповідь» у літературознавчому дискурсі. *Слово і Час*. 2021. № 2. С. 100 – 109.
3. Вісич О. Метадрама : теорія і репрезентація в українській літературі : автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук. Київ : Київський університет імені Б. Грінченка, 2020. 37 с.
4. Калантаєвська Г. Українська література ХІХ століття : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2018. 237 с.
5. Ковалів Ю. Історія української літератури кінець ХІХ – поч. ХХІ ст. у десяти томах: підручник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2019. Том 5. 543 с.

Практичне заняття 4.

Тема: Поезія І. Франка.

Мета: сформувати у студентів систему знань про естетичну своєрідність поетичної спадщини І. Франка; виявити художню природу громадянської, філософської, інтимної лірики автора; заглибити у розуміння новаторської поезії митця в контексті розвитку літератури кінця ХІХ – початку ХХ ст.

Форма проведення: майстер-клас.

Питання для обговорення:

1. Збірка І.Франка «З вершин і низин». Перше та друге видання /1887, 1893 рр./. Тематичний, жанровий і емоціональний діапазон збірки. Проблематика, мотиви, ідеї, образи збірки.
2. Збірка І.Франка «Зів'яле листя» /1896 р./. Композиція і жанрова різноманітність /вірші-роздуми, романси, пісні, балади/.
3. Збірка І.Франка «Мій Ізмарагд» /1898 р./, її джерела. Новаторське використання стародавніх мотивів, сюжетів, жанрів і форм старохристиянської та давньої східної літератур. Alegorичне і сатиричне використання легенд.
4. Збірки І.Франка «Із днів журби», «Semper tiro». Основні мотиви, образи, особливості поетики. Ідейно-художній аналіз циклів і поезій.

Завдання для самостійної роботи

1. Опрацювати лекційний матеріал і рекомендовану літературу.
2. Вивчити напам'ять поезію І. Франка «Гімн» і зробити її ідейно-художній аналіз за схемою:
 - тематична група;
 - жанр;
 - тема та мотиви;
 - поетичні образи, їх символічне значення;
 - композиція;
 - ідея;
 - поетичний розмір;
 - рима.
3. Написати есей «Чи можна вважати книгу «З вершин і низин» художньою утопією?»

Рекомендована література

1. Василь Стефаник, Іван Франко, Андрей Шептицький у контексті культурно-історичних процесів кінця XIX – початку XX ст.: колективна монографія. Івано-Франківськ : ВГЦ «Просвіта», 2020. 320 с.
2. Голод Р. Поетика імпресіонізму в художній творчості Івана Франка. *Слово і Час*. 2018. № 11. С. 15-20.
3. Голомб Л. Із спостережень над українською поезією XIX – XX століть : збірник статей. Ужгород : Гражда, 2019. 380 с.
4. Іван Франко у творенні української національної ідентичності : зб. наук. праць / голов. ред. О. О. Рафальський, П. М. Чернега. Ніжин : Видавець ПП Лисенко М.М.; Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса, 2021. 400 с.
5. Ковалів Ю. Історія української літератури кінець XIX – поч. XXI ст. у десяти томах: підручник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2019. Том 5. 543 с.

6. Тихолоз Б. Філософська лірика Івана Франка. Діалектика поетичної рефлексії. Львів, 2019. 327 с.

Практичне заняття 5.

Тема: Новаторство І. Франка в прозових жанрах.

Мета: систематизувати знання про прозовий доробок І. Франка; виявити оригінальність творчої манери митця в повісті «Захар Беркут»; дослідити новаторські риси письма Франка-прозаїка в повісті «Для домашнього вогнища».

Форма проведення: круглий стіл.

Питання для обговорення:

1. Проза Івана Франка, її місце в багатогранній літературній спадщині Франка.
2. Історична повість І.Франка «Захар Беркут». Особливості сюжету й композиції.
3. Проблематика, образи, конфлікт повісті «Захар Беркут».
4. Повість І.Франка «Для домашнього вогнища»: система образів.
5. Особливості композиції, проблематика повісті. Поетикальний аналіз.

Рекомендована література

1. Василь Стефаник, Іван Франко, Андрей Шептицький у контексті культурно-історичних процесів кінця XIX – початку XX ст.: колективна монографія. Івано-Франківськ : ВГЦ «Просвіта», 2020. 320 с.
2. Дзуличанська О. А. Історія української літератури інтегрований курс : навч.-метод. посіб. Хмельницький : Вид-во «Богдан-М», 2018. 150 с.
3. Іван Франко у творенні української національної ідентичності : зб. наук. праць / голов. ред. О. О. Рафальський, П. М. Чернега. Ніжин : Видавець ПП Лисенко М.М.; Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса, 2021. 400 с
4. Легкий М. Проза Івана Франка початку XX століття: проблема теодицеї. *Слово і час*. 2021. № 6. С. 3–11.

5. Навчально-методичний посібник з курсу «Історія української літератури кінця XIX - початку XX століття» / за заг. ред. Г. Ф. Семенюка ; упоряд.: О. Романенко, Н. Янкова]. Київ : Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. 2020. 339 с.

Практичне заняття 6.

Тема: Тематичне й жанрове різноманіття драматургії Франка.

Мета: систематизувати знання про визначальну роль Франкової драми в історико-літературному контексті; виявити нову техніку письма в драматичному мистецтві автора; визначити культурницьку роль драматургії письменника.

Форма проведення: диспут.

Питання для обговорення:

1. І.Франко як історик, критик українського театру. Основні положення праці митця «Наш театр».
2. Соціальна спрямованість драми І.Франка «Украдене щастя». Образна система п'єси.
3. Драматична поема І.Франка «Кам'яна душа». Риси романтизму в драматичній поемі.
4. Система образів драматичної поеми І.Франка «Сон князя Святослава». Яскравий історичний колорит, фольклорні прийоми.
5. Драматична поема І.Франка «Три князі на один престол». Засудження індивідуалізму й себелюбства, утвердження любові до людей, зв'язку героя з народом.

Завдання для самостійної роботи

1. Опрацювати лекційний матеріал і рекомендовану літературу.
2. Написати есей «Ідейні перегуки поем І. Франка з літописами давньої української літератури».

Рекомендована література

1. Барабаш Ю. Чуже – Інакше – Своє. Київ : Темпора, 2020. 216 с.

2. Василь Стефаник, Іван Франко, Андрей Шептицький у контексті культурно-історичних процесів кінця XIX – початку XX ст.: колективна монографія. Івано-Франківськ : ВГЦ «Просвіта», 2020. 320 с.
3. Ватажко Е. Поняття «метатекстуальність» і «метаповідь» у літературознавчому дискурсі. *Слово і Час*. 2021. № 2. С. 100 – 109.
4. Голод Р. Поетика імпресіонізму в художній творчості Івана Франка. *Слово і Час*. 2018. № 11. С. 15-20
5. Іван Франко у творенні української національної ідентичності : зб. наук. праць / голов. ред. О. О. Рафальський, П. М. Чернега. Ніжин : Видавець ПП Лисенко М.М.; Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса, 2021. 400 с

Модуль II.

Практичне заняття 7.

Тема: Український модернізм: сутність, течії та групи. Мотиви лірики М. Вороного та О. Олеся.

Мета: систематизувати знання студентів про становлення епохи модернізму в українській літературі; виявити стильову оригінальність модерністичних течій; дослідити жанрову специфіку, мотиви, поетику лірики М. Вороного й О. Олеся.

Форма проведення: круглий стіл.

Питання для обговорення:

1. М. Вороний – український поет, театрознавець, перекладач, фундатор українського літературного символізму.
2. Основні мотиви громадянської лірики М.Вороного. Естетика символізму в поезії автора.
3. О.Олесь – поет, драматург, перекладач. Оригінальність стильової манери. Громадянські мотиви в ліриці 1905-1907 рр.
4. Збірка поезій О.Олеся «З журбою радість обнялась» /1907/. Пейзажна та інтимна лірика.

5. Збірка О.Олеся «Поезія. Книга II» /1909/. Багатство й оригінальність образотворчих засобів, ритміки, строфіки.

Завдання для самостійної роботи

1. Опрацювати лекційний матеріал і рекомендовану літературу.
2. Охарактеризуйте символічні образи поеми М.Вороного «Євшан-зілля». Визначте функційність символів у творі.
3. Визначіть особливості індивідуального стилю Олександра Олеся, оформивши риси у вигляді схеми з поетичними прикладами.

Рекомендована література

1. Луцюк М. Поет краси страждання. Художня творчість Миколи Вороного. Київ : Колесо, 2019. 71 с.
2. Проценко О. А. Історія української літератури першої половини ХХ століття : навчально-методичний посібник. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. 90 с.
3. Родіонова І. Історія української літератури ХХ століття (перша половина) : навчально-методичні рекомендації до вивчення курсу. Миколаїв, 2019. 53 с.
4. Цуркан І. Символістські тенденції у творчості Олександра Олеся та європейських символістів. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2021. Вип. 47. С. 34-45.

Практичне заняття 8.

Тема: Драматургія Лесі Українки.

Мета: сформувати у студентів систему знань про феномен драми Лесі Українки, різножанровість драматургії; заглибити в розуміння впливу естетики неоромантизму на творчість письменниці; сформувати концепцію унікальності образотворення в драмах авторки.

Форма проведення: вирішення практичних завдань.

Питання для обговорення:

1. Жанрова специфіка драматичної поеми Лесі Українки. Проблематика, образи драматичної поеми «Одержима».

2. Драматична поема «Кассандра». Феміністичні мотиви поеми. Характеристика образів твору.

3. Проблематика, образи, поетикальний аналіз драми «Блакитна троянда».

4. «Лісова пісня» Лесі Українки – вершинний твір в літературі ХХ ст. Особливості жанру. Образи твору.

5. Міфопоетика «Лісової пісні». Поетикальний аналіз.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати лекційний матеріал і рекомендовану літературу.

2. Вивчіть напам'ять останній монолог Мавки.

3. У вигляді інтерактивного плакату сформууйте палітру образотворення в драмі «Лісова пісня».

Рекомендована література

1. Вісич О. Метадрама : теорія і репрезентація в українській літературі : автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук. Київ : Київський університет імені Б. Грінченка, 2020. 37 с.

2. Гундорова Т. «Блакитна троянда» Лесі Українки: психіатрія, біографія і сексуальність. *Слово і Час*. 2021. № 1. С. 3 – 21.

3. Навчально-методичний посібник з курсу «Історія української літератури кінця ХІХ - початку ХХ століття» / за заг. ред. Г. Ф. Семенюка ; упоряд.: О. Романенко, Н. Янкова]. Київ : Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. 2020. 339 с.

4. Приліпко І. Конфлікт «Свій – Чужий» у драматургії Лесі Українки: етнонаціональний та світоглядний аспекти. *Слово і Час*. 2021. № 1. С. 22 – 38.

Практичне заняття 9.

Тема: Жанрово-стильові модифікації у малій прозі порубіжжя. Імпресіоністична новелістика Михайла Коцюбинського.

Мета: систематизувати знання студентів про онтологічно-екзистенційний вияв людської індивідуальності та її полемічної природи в естетиці імпресіонізму; виявити художню специфіку новелістики М. Коцюбинського на жанровому, сюжетно-композиційному, образному рівнях.

Форма проведення: дискусія.

Питання для обговорення:

1. Світоглядні позиції письменника М. Коцюбинського, їх еволюція. Становлення індивідуального стилю письменника.
2. Ранній період творчості. Поетикальна парадигма ранніх новел М. Коцюбинського.
3. Нові риси стилю М.Коцюбинського другого періоду творчості: глибокий психологізм, стислість розповіді і її драматизація, використання засобів суміжних мистецтв (малярства, музики).
4. Розкрийте роль образів-символів, охарактеризуйте риси імпресіоністичної поетики в новелістиці Коцюбинського.
5. Повість «Тіні забутих предків» Протиставлення поезії життя обивательському існуванню, бездуховності. Новаторство М.Коцюбинського при художній інтерпретації фольклорно-етнографічного матеріалу.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати лекційний матеріал і рекомендовану літературу.
2. Визначте імпресіоністичні риси в новелах «На камені», «Intermezzo», з'ясуйте новаторство М.Коцюбинського.
- 3.Зробіть ідейно-художній аналіз новел «Цвіт яблуні», «Невідомий».

Рекомендована література

1. Градовський А. «Життєва дезорієнтація» як філософський та літературний феномен (на прикладі роману К. Гамсуна «Пан» та повісті М. Коцюбинського «Тіні забутих предків»). *Вісник Черкаського університету. Серія : Філологічні науки.* 2004. Вип. 95. С. 104–109.

2. Гурдуз А. Повість М. Коцюбинського «Тіні забутих предків» і роман К. Гамсуна «Пан» у порівняльно-типологічному висвітленні. *Слово і час*. 2019. № 11. С. 40–44.

3. Гурдуз А. Специфіка творчого стилю М. Коцюбинського в контексті західноєвропейського літературного процесу: норвезька паралель. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2009. №3. С. 26–33.

4. Демчук Г. «Тіні забутих предків»: трансформація художнього матеріалу. *Українська мова та література*. 2004. Ч. 17. С. 10–13. 23.

5. Дяченко С. «Тіні забутих предків» М. Коцюбинського – дума про добро і зло, любов і ненависть (Урок-диспут, 10 клас). *Українська література в загальноосвітній школі*. 2003. №4. С.16–20.

Практичне заняття 10.

Тема: Різножанрова творчість Ольги Кобилянської.

Мета: сформувати у студентів знання про різножанрову творчість Ольги Кобилянської; визначити неоромантичні маркери творчої спадщини письменниці; проаналізувати оповідні стратегії в прозі мисткині.

Форма проведення: диспут.

Питання для обговорення:

1. Історичні й біографічні фактори, що сформували О. Кобилянську як творчу індивідуальність.

2. Повість О.Кобилянської «Людина». Тема емансипації в творі. Образи твору.

3. Повість О.Кобилянської «Меланхолійний вальс». Оригінальність авторки в образотворенні й часопросторовій структурі.

4. Новаторство авторки в новелі «Некультурна», особливості індивідуального стилю письменниці.

5. Концепція оповідача й неоромантичний герой в новелістиці О. Кобилянської.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати лекційний матеріал і рекомендовану літературу.
2. Законспекуйте праці Лесі Українки, Г.Хоткевича, Д.Павличка про творчість О.Кобилянської.
3. Складіть інфографіку творчості Ольги Кобилянської, вказуючи найважливіші віхи.

Рекомендована література

1. Агеєва В. Жіночий простір. Феміністичний дискурс українського модернізму. Київ : Факт, 2003. С. 80–107.
2. Гундорова Т. Модернізм : сецесійний кітч. *Гундорова Т. Кітч і література. Травестії*. Київ : Факт, 2008. С. 150–165.
3. Гундорова Т. Неоромантичні тенденції в творчості О. Кобилянської. *Слово і час*. 2004. № 11. С. 32–42.
4. Гурдуз А. Витоки міфопоетичної парадигми повісті О. Кобилянської «Земля» (міфологеми поля і лісу). *Українська мова й література в школі*. 2004. № 5-6. С. 194–198.
5. Левченко Г. Зачарована казка життя Ольги Кобилянської : монографія. Київ : Книга, 2008. 224 с.
6. Моклиця М. Сильові домінанти творчості Ольги Кобилянської. *Слово і Час*. 2019. № 11. С. 50-61.

Практичне заняття 11.

Тема: Драматургія Володимира Винниченка.

Мета: сформувати у студентів знання про оригінальність драматургії В. Винниченка; дослідити психологізм драм митця; визначити стильові константи драматичної спадщини письменника; проаналізувати тематичну й образотвірну своєрідність драм автора.

Форма проведення: семінар.

Питання для обговорення:

1. Драми В.Винниченка: традиції та новаторство, проблематика, конфлікти.

2. Тематична та образотвірна своєрідність драми «Чорна Пантера і Білий Ведмідь».

3. Феміністичні проблеми у драмі «Чорна Пантера і Білий Ведмідь».

4. Розкриття морально-етичної та філософської проблеми гріха у драмі «Гріх».

5. Десакралізація гуманістичної природи жінки у п'єсі «Брехня». Характер художнього конфлікту в драмі.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати лекційний матеріал і рекомендовану літературу.

2. Написати есей «Новаторство В. Винниченка в жанрі драми».

3. Створити буктрейлер до драми В. Винниченка «Гріх».

Рекомендована література

1. Бойко-Блохін Ю. Драма «Між двох сил» В. Винниченка як відображення української національної революції. *Слово і час*. 2012. № 7. С. 16–24.

2. Бондаренко О. Концепція особистості. За п'єсою В. Винниченка «Чорна Пантера і Білий Ведмідь». *Українська мова та література*. 2006. Листопад (№ 41-43). С. 48–52.

3. Грищенко Т. Грані таланту Володимира Винниченка. *Дивослово*. 2004. № 9. С. 35–38.

4. Мороз Л. «... Сто рівноцінних правд» : Парадокси драматургії В. Винниченка. Київ : Фірма «ВІПОЛ», 1994. 209 с.

5. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі : [монографія]. Київ : Либідь, 1999. 447 с.

6. Свєрбілова Т. Персонажі Винниченкових п'єс – кати чи жертви. *Слово і час*. 2013. № 5. С. 32–40.

7. Сиваченко Г. Пророк не своєї вітчизни. Експатріанський «метароман» Володимира Винниченка : текст і контекст. Київ : Альтернативи, 2003. С. 92–106.

Практичне заняття 12.

Тема: Проза Володимира Винниченка.

Мета: сформувати у студентів концепцію унікальності прозового доробку В. Винниченка; дослідити проблематику й жанрову специфіку прози митця; проаналізувати тематичну й образотвірну своєрідність прозових творів автора.

Форма проведення: вирішення практичних завдань.

Питання для обговорення:

1. Володимир Винниченко – талановитий український прозаїк і драматург. Тематичне різноманіття оповідань збірки «Краса і сила».
2. Актуальна соціальна проблематика оповідань «Біля машини», «Голота» Новаторство прози Винниченка.
3. Образи, проблематика оповідань «Салдатики!», «Хто ворог», «Кузь та Грицунь».
4. І.Франко про оповідання збірки «Краса і сила». Концепція статті.
5. Роман «Сонячна машина»: поетика, образна система.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати лекційний матеріал і рекомендовану літературу.
2. Зробіть ідейно-художній аналіз оповідань «Раб краси», «Голод», «На пристані», «Малорос-європеєць».
3. Законспекуйте статтю І.Франка та Лесі Українки про збірку «Краса і сила».

Рекомендована література

1. Алексеєнко Н. М. Ритмізоване мовлення у малій прозі Винниченка. *Наукові записки Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди*. Серія : Літературознавство. Харків : ППВ Нове слово, 2007. Вип. 1 (49). Т.1. С. 129–133.
2. Алексеєнко Н. М. Замальовка як жанровий різновид малої прози Володимира Винниченка. *Слово і Час*. 2007. № 7 (559). С. 86–90.

3. Алексеєнко Н. М. Іntenції неореалізму в малій прозі В. Винниченка. *Мова і культура*. Київ : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2008. Вип. 10. Т. VII (107). С. 206–209.

4. Білоус Н. Творчість В. Винниченка 10-х років у контексті ідей культури модерну. *Літературознавчі студії*. Київ : ВПЦ Київський ун-т, 2010. С. 22–27.

5. Бондаренко Ю. «Сонячна машина» В. Винниченка: ідеаційність проти сенситивності. *Винниченкознавчі зошити*. Ніжин : НДУ, 2007. Вип. 3. С. 77–91.

6. Брайко О. Естетика модернізму в поезії новел В.Винниченка. *Літературознавчі студії* : зб. наук. праць. Київ : ВПЦ Київський ун-т, 2011. С. 33–36.

4. ІНДИВІДУАЛЬНІ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ

У 5-ому семестрі студенти повинні виконати інфографіку за запропонованою тематикою (див. таблицю).

У 6-ому семестрі студенти виконують інтерактивний плакат за запропонованою тематикою (див. таблицю).

№ № з/п	Тематика (за вибором)
	5 семестр
1	Сценічне життя «Театру корифеїв»
2	Соціально-психологічна драма М. Старицького
3	Внесок М. Кропивницького в розвиток українського театру
4	Сім'я Тобілевичів й український професійний театр
5	Психологізм драматургії М.Кропивницького
6	Новаторство поезії М.Старицького.

7	Історичні повісті М.Старицького.
8	«Драми стягання» І.Карпенка-Карого
9	Романтизм у Франковій поезії.
10	Жанрово-стильова парадигма прози І. Франка
6 семестр	
1	Діяльність «Молодої Музи»
2	Пейзажна лірика О. Олеся.
3	Націоцентричні мотиви лірики М. Вороного
4	Особливості поетичного стилю у циклах Лесі Українки «Сльози-перли», «Невільничі пісні»
5	Жанрова природа лірики Лесі Українки
6	Новаторство поезії Лесі Українки.
7	Феміністична проблематика новели О. Кобилянської «Природа»
8	Імпресіоністичні образи новели М.Коцюбинського «Цвіт яблуні»
9	Психологізм повісті М.Коцюбинського «Тіні забутих предків»
10	Жанрова специфіка драми В. Винниченка «Брехня»

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ.

1. М.Кропивницький – видатний драматург, організатор професійного театру корифеїв. Драма «Дай серцю волю, заведе в неволю»: тема, проблематика, образи.
2. П'єса М.Кропивницького «Доки сонце зійде, роса очі виїсть». Розвінчання безплідності культурницьких заходів ліберальної інтелігенції, її відірваності від життя народу в драмі.
3. Драма М.Кропивницького «Глитай, або ж Павук». Гостра сатира на куркуля-кровопивцю.

4. Еволюція Кропивницького-драматурга у створенні реалістичної соціальної драми. Риси індивідуального стилю.
5. Проблематика й соціальний характер конфлікту комедії М.Кропивницького «Супротивні течії», її викривальний пафос. Новаторські засоби комізму.
6. Оцінка творчості М.Кропивницького у критиці. І.Франко про діяльність і творчість М.Кропивницького.
7. Лірика М.Старицького про завдання поезії й покликання поета («Поету», «До М.Лисенка», «До Шевченка», «На роковини Шевченка», «На спомин Котляревського». Новаторські риси індивідуального стилю письменника. Ідейно-художній аналіз поезії на вибір.
8. Інтимна лірика М. Старицького: мотиви, образність, символіка.
9. І Франко про поезію М.Старицького. Основні положення критичних статей про М.Старицького.
10. Драма М.Старицького «У темряві». Життєва основа художнього конфлікту.
11. Традиції І.Котляревського, Т.Шевченка у драматургії М. Старицького. Продемонструвати на вивчених драмах.
12. Проблема служіння інтелігенції народові у драмі М.Старицького «Не судилось». Проблематика, система образів твору. Своєрідність драматичної мови.
13. Становлення І. Карпенка-Карого як драматурга. Соціально-побутова драма «Бурлака»: новаторство в образотворенні.
14. Особливості конфлікту й образи п'єси І.Карпенка-Карого «Безталанна». Складність психологічних колізій, розкриття внутрішнього світу персонажів в п'єсі.
15. Новаторство І. Карпенка-Карого в психологічній драмі «Наймичка». Система образів, мова персонажів п'єси.

16. Новаторство І.Карпенка-Карого у жанрі соціально-психологічної комедії. Висміювання кар'єризму інтелігенції, її відірваності від народу в п'єсі «Суєта».
17. Комедія І.Карпенка-Карого «Житейське море». Проблематика твору, своєрідність художнього конфлікту.
18. Збірка І.Франка «Мій Ізмарагд» /1898 р./, її джерела. Філософська-глибина «строф» і «притч». Ідейно-художній огляд циклів і поезій.
19. Проблематика поеми І.Франка «Смерть Каїна». Осуд відриву діяча від суспільства.
20. Ідейно-тематичний аналіз поеми І. Франка «Похорон». Зв'язок поеми із статтею «Поет зради».
21. Поема І.Франка «Мойсей». Погляди Франка на історичну долю свого народу. Широкі алегоричні узагальнення, образи.
22. Повість І.Франка «Петрії і Довбушуки». Система образів, особливості композиції, проблематика.
23. Оригінальний романтичний герой у повісті І.Франка «Захар Беркут».
24. Образна система повісті І.Франка «Захар Беркут».
25. Повість І.Франка «Лель і Полель». Новаторство І.Франка у зображенні творчої української інтелігенції.
26. Образи братів Калиновичів у повісті І. Франка «Лель і Полель».
27. Ідейно-художній аналіз повісті І. Франка «Лель і Полель».
28. І.Франко як історик, критик українського театру. Основні положення праці митця «Наш театр».
29. Соціальна спрямованість драми І.Франка «Украдене щастя». Образна система п'єси.
30. П'єса І.Франка «Учитель». Позитивний образ сільського вчителя Омеляна Ткача. Розкриття соціальних причин безпросвітної темряви.
31. Драматична поема І.Франка «Кам'яна душа». Народнопісенна основа твору.

32. Риси романтизму в драматичній поемі І.Франка «Кам'яна душа». Образна система, особливості художнього конфлікту твору.
33. Засоби психологізму в драматичній поемі І.Франка «Кам'яна душа».
34. Різноманітність характеротворчих засобів у поемі І.Франка «Кам'яна душа». Новаторство поета у творенні образів опришків.
35. Фольклорна та історична основа драматичної поеми І.Франка «Сон князя Святослава». Поєднання реалізму й романтизму.
36. Драматична поема І.Франка «Три князі на один престол». Проблематика, особливість художнього конфлікту твору.
37. І.Франко – новатор і критик української літератури кінця ХІХ – початку ХХ століття. Естетичні погляди Франка у ранніх критичних працях Критичні письма о галицькій інтелігенції», «Поезія і її становисько в наших временах», «Література, її завдання і найважливіші ціхи».
38. Розквіт критичної творчості Франка у 80-х роках ХІХ ст. Основні положення статей «Дещо про самого себе», «Влада землі у сучасному романі», «Поет зради».
39. І.Франко про театр і драматургію. Загальний огляд статей «Наш театр», «Михайло П. Старицький», «З останніх десятиліть ХІХ віку», «Іван Карпенко-Карий».
40. Українознавчі студії І.Франка. Основні положення статей «Темне царство», «Українці».

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Дзуличанська О. А. Історія української літератури інтегрований курс : навч.-метод. посіб. Хмельницький : Вид-во «Богдан-М», 2018. 150 с.
2. Калантаєвська Г. Українська література ХІХ століття : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2018. 237 с.

3. Ковалів Ю. Історія української літератури кінець XIX – поч. XXI ст. у десяти томах: підручник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2019. Том 5. 543 с.

4. Лаврусенко М. Історія української літератури II пол. XIX ст. (70-90-і роки) : навчально-методичний посібник. Кропивницький : ФОП Піскова, 2020. 67 с.

5. Навчально-методичний посібник з курсу «Історія української літератури кінця XIX - початку XX століття» / за заг. ред. Г. Ф. Семенюка ; упоряд.: О. Романенко, Н. Янкова]. Київ : Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. 2020. 339 с.

Допоміжна

1. Барабаш Ю. Чуже – Інакше – Своє. Київ : Темпора, 2020. 216 с.
2. Василь Стефаник, Іван Франко, Андрей Шептицький у контексті культурно-історичних процесів кінця XIX – початку XX ст.: колективна монографія. Івано-Франківськ : ВГЦ «Просвіта», 2020. 320 с.
3. Ватажко Е. Поняття «метатекстуальність» і «метаповідь» у літературознавчому дискурсі. *Слово і Час*. 2021. № 2. С. 100 – 109.
4. Гундорова Т. «Блакитна троянда» Лесі Українки: психіатрія, біографія і сексуальність. *Слово і Час*. 2021. № 1. С. 3 – 21.
5. Вісич О. Метадрама : теорія і репрезентація в українській літературі : автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук. Київ : Київський університет імені Б. Грінченка, 2020. 37 с.
6. Голод Р. Поетика імпресіонізму в художній творчості Івана Франка. *Слово і Час*. 2018. № 11. С. 15-20.
7. Голомб Л. Із спостережень над українською поезією XIX – XX століть : збірник статей. Ужгород : Гражда, 2019. 380 с.
8. Іван Франко у творенні української національної ідентичності : зб. наук. праць / голов. ред. О. О. Рафальський, П. М. Чернега. Ніжин : Видавець

- ПП Лисенко М.М.; Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса, 2021. 400 с.
9. Легкий М. Проза Івана Франка початку ХХ століття: проблема теодицеї. *Слово і час*. 2021. № 6. С. 3–11.
10. Немченко Г. Михайло Старицький і розвиток української звичаєписової драми. *Вісник Таврійської фундації (Осередку вивчення української діаспори)* : літ.-наук. зб. : Херсон : Просвіта, 2019. Вип. 7. С. 120-128.
11. Тихолоз Б. Філософська лірика Івана Франка. Діалектика поетичної рефлексії. Львів, 2019. 327 с.
12. Приліпко І. Конфлікт «Свій – Чужий» у драматургії Лесі Українки: етнонаціональний та світоглядний аспекти. *Слово і Час*. 2021. № 1. С. 22 – 38.
13. Тищенко А. Тривожна маскулінність фланера: компаративний аналіз романів «Туман» М. де Унамуно і «Записки Кирпатого Мефістофеля» В. Винниченка. *Слово і Час*. 2021. № 2. С. 83 – 99.

Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України : офіційний сайт. URL : <http://www.mon.gov.ua>
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : офіційний сайт. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Одеська національна наукова бібліотека : офіційний сайт. URL : <http://odnb.odessa.ua/>.
4. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт. URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>
5. Центральна міська бібліотека ім. І.Я. Франка : офіційний сайт. URL : <https://biblioteka-franko.od.ua>
6. Обласна універсальна наукова бібліотека ім. М.С. Грушевського : офіційний сайт. URL : <https://biblioteka.od.ua>